

JAMHUURIYADDA SOMALILAND

XEERKA HAY'ADDA SIRDOONKA QARANKA

2012

QAYBTA KOOWAAD

Qodobka 1aad Erey-Bixinta Xeerka

Xeerkan gudihiisa waxa ereyadan loola jeedaa:

Hay'adda: Hay'adda Sirdoonka Qaranka (National Intelligence Agency “NIA”).

Agaasimaha : Agaasimaha Hay'adda Sirdoonka Qaranka.

Xubin: qof kasta oo ka mid ah Hay'adda Sirdoonka Qaranka.

Xog qarsoodi ah: xog dabeecad ahaan ama qiimo ahaan xasaasi ah, taas oo bixinteeda ama sheegiddeeda aan la ogolaani ay khatar ku tahay ilaalinta amniga iyo danta qaranka.

Qodobka 2aad Magaca Xeerka

Xeerkan waxa loogu yeedhayaa **Xeerka Hay'adda Sirdoonka Qaranka.**

Qodobka 3aad Aasaasidda Hay'adda

Xeerkan waxa lagu aasaasay **Hay'adda Sirdoonka Qaranka** (National Intelligence Agency “NIA”) oo yeelanaysa shakhsiyad qaanuuni ah.

Qodobka 4aad Madaxbanaanida Hay'adda

Hay'addu waxay hoos tagtaa Madaxweynaha JSL, waxaanay u gudanaysaa xilka iyo waajibaadkeeda si madaxbanaan .

Qodobka 5aad

Ujeeddooyinka Hay'adda

Ujeeddooyinka loo aasaasay Hay'addu waa raadinta xog kasta oo waxtar u leh Qaranka, ama khatar ku ah amnigiisa iyo xasiloonihiisa, maamulkiisa, dhaqaalihiiisa iyo horumarkiisa, Caafimaadkiisa guud IWM, si hoggaanka dalku uga qaato tallaabada ku haboon xiliga ku haboon.

QAYBTA LABAAD

Qodobka 6aad

Awoodda Hawlgalka Dhulahaaneed

Hay'addu waxay awood u leedahay in ay ka hawlgasho dhulka Jamhuuriyadda Somaliland ee ku gudo-jira xuduudihiiisa caalamiga ah, waxa kale oo ay ka shaqayn kartaa meel ka baxsan xuduudaha dalka, iyadoo la eegayo danta qaranka, marka sidaas loo baahdo.

Qodobka 7aad

Xilka iyo Waajibaadka Hay'adda

Hay'addu waxay leedahay xilalka iyo waajibaadka hoos ku qoran:

1. Ururinta, Lafo-guridda iyo hufidda xogta ay hesho;
2. Tayaynta iyo kor-u-qaadidda khibradda iyo aqoonta xubnahasi ay u gudan karaan xilkooda;
3. Ka warbixinta khataraha jira ama ku soo fool leh amniga qaranka gudo iyo dibedba;
4. Dabagalka iyo raadinta xog kasta oo la xidhiidha dembiyada abaabulan iyo kuwa argagixisada;
5. Taageeridda iyo gacansiinta laamaha Dawladda ee qabilsan ka-hortagga iyo la dagaalanka dembiyada, kana haqabtiraan xogta ay u baahanyihiin.

Qodobka 8aad

Awooddaha Hay'adda

Hay'addu si ay u gudato xilkeeda iyo waajibaadkeeda waxay leedahay awoodaha soo socda:

1. In mar kasta oo ay ka war-hesho, ama sabab macquula ah awgeed ku rumaysato in la qorshaynayo fal-dembiyeed, ay wargeliso hay'adaha qaabilsan ka-hortagga dembiyada.
2. Xubnaha Hay'addu waxay qaadan karaan hub fudud, si ay isugu difaacaan.
3. Talaabooyinka lagu sheegay faqradda 1aad, waxay xubnaha Hay'addu si aan dib u dhac la'hayn ugu wargelinayaan Hay'adaha ku shaqada leh.

Qodobka 9aad

Qaab-dhismeedka Hay'adda

Hay'addu waxay yeelan kartaa qaab-dhismeedkeed ka kooban waaxo, qaybo ama unugyo, oo lagu soo saarayo xeer Madaxweyne.

Qodobka 10aad

Shuruudaha Agaasimaha

Qofka loo magacaabay Agaasimuhu waa:

- a. In uu yahay muwaadin u dhashay Somaliland.
- b. In uu haysto shahaado Jaamacadeed , leeyahayna waaya-aragnimo maamul.
- c. In aanuu ku dhicin xukun ciqaabeed oo kama danbays ah oo ugu yaraan saddex sannadood oo xadhig ahi.

Qodobka 11aad

Xilka Agaasimaha

Agaasimuhu wuxuu:

- a. Mas’uul ka yahay maamulka Hay’adda.
- b. Uga warbixiyaa Madaxweynaha shaqada Hay’adda.
- c. U gudbiyaa Madaxweynaha xogta iyo war kasta oo taabanaya amniga Qaranka.
- d. U gudbiyaa Hay’addaha kale ee amniga Qaranka xogta la xidhiidha amniga.
- e. Mas’uul ka yahay oo Maamulaa qul-qulka xogta la helay.
- f. Mas’uul ka yahay in uu la yimaado hab uu:
 - i. ku hubinayo in Xubnaha Hay’addu xilkooda u gudanayaan si hagar la’aan ah.
 - ii. kaga hortegayo in xogta hay’addu debedda u soo baxdo.
 - iii. ku ilaaliyo inaan la sheegin isha xogaha.
 - iv. ku ilaaliyo in aan la sheegin xubnaha qarsoodiga ah ee Hay’adda.
 - v. kaga hortagayo gelitaanka ogolaansho la’aanta ah ee Xarumaha iyo goobaha Hay’adda.

Qodobka 12aad

Magacaabista iyo Xil ka qaadista Agaasimaha

Madaxweynaha ayaa leh awoodda magacaabista iyo xil-ka-qaadista Agaasimaha.

Qodobka 13aad

Qaabka Shaqo Qorista, Mushaharka iyo Gunnooyinka Xubnaha

Qaabka shaqo qorista, mushaharka iyo gunnooyinka Xubnaha Hay’adda waxa lagu soo saarayaa Xeer Madaxweyne.

Qodobka 14aad

Warqadda Aqoonsiga

1. Agaasimuhu waxa uu siinayaa Xubin kasta oo ka tirsan Hay'adda warqadda aqoonsiga (ID Card).
2. Qaabka qoraalka warqadda aqoonsiga, waxa qeexaya Agaasimaha oo ku soo saaraya qaabkeeda faafinta rasmiga ah.
3. Xubintu waa in ay tusto warqadda aqoonsiga qofka ay ku fulineyso awoodaha ku xusan xeerkan.

QAYBTA SADDEXAAD

Fal-dembiyeedyada iyo Cigaabaha

Qodobka 15aad

Falalka Ka Reebban Xubnaha Hay'adda

Xubin kasta oo ka tirsan Hay'addan waxaa ka reebban :

- a. In ay si toos ah iyo si dadban toona uga qayb-qaadato dhaqdhaqaaq xisbi/urur siyaasadeed.
- b. In ay si aan xeerka waafaqsanayn u gasho ama u baadho goob gaar loo leeyahay, amaba u qabato hanti hab aan waafaqsanayn xeerkan.
- c. Xubinta ku gefta faqradda “a” ee qodobkan waxa abaalmarinteeda loo raacayaa Xeer-Hoosaadka Hay'adda.
- d. Xubinta lagu helay inay ku geftay faqradda “b” ee qodobkan, waxa lagu xukumayaa xadhig u dhexeeya 6-bilood ilaa 2-sanadood iyo ganaac aan ka badnayn 2,000,000/= (laba milyan oo SL Shilling ah).

Qodobka 16aad

Bixinta Sirta

Xubin kasta oo ka tirsan Hay'adda oo iyada oo ogolaansho ka helin Agaasimaha Hay'adda sheegta, faafisa, daabacda ama si uun uga dhigta wax la ogyahay;

- a. Aqoonsiga qof Hay'adda u ah il-wareed .
- b. Xubin Hay'adda ka tirsan oo ku hawlan hawl qarsoon.
- c. Xog hay'addu heshay oo xaasaasi ah.

Waxa lagu xukumayaa xadhig u dhexeeya 6 ilaa 10 sano; haddii xogta la bixiyey ay Qaranka ku keentay khasaare, waxa xubinta bixisay lagu xukumayaa xadhig u dhexeeya 10 ilaa 20 sanno.

Qodobka 17aad

Gelidda Goobaha Hay'adda

Qof kasta oo:

- a. gala dhulka ama goobaha Hay'adda,
- b. sawir ka qaata dhulka ama goobaha Hay'adda,

isaga oo aan ogolaansho ka haysan Hay'adda, isla markaana si macquul ah loogu rumaysan karo in gelitaanka goobta ama sawir ka-qaadisteeda laga lahaa in lagu waxyeeleeyo hay'adda ama qaranka, waxa uu galay dembi, waxaana lagu xukumayaa 2 ilaa 3 sanadood.

Qodobka 18aad

Dhaarta

- a. Agaasimaha iyo Xubin kasta oo ka tirsan Hay'addu intaanay shaqada gelin waxay marayaan dhaartan: **“Waxa igu Wallaahi ah, oo igu Bilaahi ah, inaan daacad u noqdo Qaranka Somaliland, xilkaygana u guto si waafaqsan Xeerkan”**
- b. Agaasimaha Hay'adda Madaxweynaha hortiisa ayaa lagu dhaarinayaa, waxaana dhaarinaya Guddoomiyaha Maxkamada sare.
- c. Xubnaha kale ee Hay'adda waxa lagu dhaarinayaa Agaasimaha hortiisa.

Qodobka 19aad

Wada Shaqaynta Waajibka ah

Qof kasta oo deggan wadanka gudahiisa, marka laga reebo diblomaasiyiinta shisheeye, waxa ku waajib ah in uu la shaqeeyo xubnaha Hay'adda ee gudanaaya wajibaadkooda shaqo.

Qodobka 20aad

Miisaaniyadda Hay'adda

Hay'adda waxaa miisaaniyada Qaranka looga qoondaynayaa miisaaniyad ku filan oo ay ku fuliso wajibaadkeeda.

Qodobka 21aad

Xeer-nidaamiye

Madaxweynuhu, ka dib marka uu la tashado Agaasimaha, waxa uu soo saarayaa Xeer-nidaamiye lagu dhaqan-gelinayo Xeerkan.

Qodobka 22aad

Dhaqangalka Xeerka

Xeerkani waxa uu dhaqan-gelayaa marka uu saxeexo Madaxweynuhu, laguna soo saaro faafinta rasmiga ah.